

Pòrtic

La convocatòria del Primer Congrés Català de Geografia ha estat rebuda amb interès i ha promogut ja activitats diverses. De fet, la Societat Catalana de Geografia sempre havia estat considerada l'instrument que permetia als geògrafs catalans la multiplicació de contactes i d'iniciatives i no com un organisme inert separat, fins i tot, dels seus propis membres. La convocatòria del Primer Congrés ja ha contribuït a conferir un nou contingut a la pertinença a la Societat refermant el protagonisme del comú dels associats.

La Junta de Govern ha cregut que, en aquests moments de redefinicions, calia que la participació dels membres de la Societat fos directa i plena i que no es limités, com a vegades hi ha qui té tendència a considerar, a l'elecció d'una junta dirigent i a l'assistència a alguna escadussera lliçó.

La Junta ha cregut, sempre, que la participació dels membres en la recerca i en la discussió científica comuna ha d'ésser l'objectiu fonamental de la Societat, i així ho ha manifestat repetidament i en totes les ocasions.

Les deliberacions pel repartiment de les tasques que cal efectuar, per la fixació del programa, per l'atribució d'unes ponències i la cerca d'uns conferenciants, la preparació de tasques paral·leles que s'han d'efectuar durant el transcurs del Congrés, la creació i la constitució del Consell Científic Assessor, etc. són tasques que han permès la cooperació de molts geògrafs procedents de llocs ben distints, que demostren la possibilitat d'un treball eficaç entre afeccionats a la geografia d'horitzons científics dissemblants, de pressupòsits ideològics diversos i de preocupacions professionals diferents.

Al costat d'aquesta labor constituent hi ha un altre aspecte que cal destacar: La Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia sempre ha manifestat el seu desig de que el Congrés fos autènticament el congrés de tot Catalunya i per aquesta raó decidí dedicar una jornada a ciutats diferents per tal d'estendre les tasques del Congrés arreu del país.

Per assolir que aquesta jornada fos de debò viva i que no es limités, com a vegades passa, a una mera expedició d'esbargiment reduïda a alguns participants, calia que es complissin dues condicions: en primer lloc, que els coordinadors locals que s'havien de buscar, tinguessin confiança en l'èxit del Congrés i comprenguessin la seva utilitat, i, en segon

lloc, que assolissin interessar pel Congrés els professionals de la geografia i els altres afeccionats de cadascuna de les localitats escollides i les seves autoritats i institucions.

Ja es pot dir que aquests objectius s'han aconseguit. Per això, la visita a una ciutat no serà un mer passatemps turístic-cultural amb un parèntesi dedicat a escoltar un conferenciant, sinó que serà una fórmula d'integració més gran entre la Societat Catalana de Geografia i la ciència mateixa, amb la realitat social de cadascuna de les ciutats, Cerdanyola, Girona, Lleida, Manresa, Reus, Sabadell, Tarragona, Terrassa, Vic i Vilanova i la Geltrú.

Ja es pot assegurar que la visita dels membres del Congrés serà un aspecte més de la participació de les ciutats en el Primer Congrés Català de Geografia al costat d'exposicions, visites als nuclis urbans, debats, audiències, anàlisis de les polítiques locals, reunions amb mitjans de comunicació, amb tècnics de cooperatives i dirigents d'associacions de veïns i, és clar, l'assistència a la conferència central.

Des d'ara cal agrair a les autoritats, institucions i coordinadors locals, l'interès que han posat perquè la visita esdevingui la llera que encamini i orienti la participació de tots els ciutadans interessats en la marxa del Congrés.

Hi ha hagut qui ha demostrat el seu interès per saber quin havia d'ésser el contingut de les comunicacions que es poden presentar i sobre les seves característiques i orientació.

Mitjançant els fulls informatius que aniran apareixent, s'aniran facilitant totes les dades necessàries. Ara, en aquest "Pòrtic", només es voldria dir, amb el convenciment que tots els aspectes de la ciència són interdependents, que no seria convenient que cada comunicació fos un món estanc clos en una parcel·la del saber necessàriament reduïda.

El Programa del Congrés proposa temes d'interès comú a tots els afeccionats a la recerca, planteja qüestions que afecten la vida col·lectiva, obre interrogants de la resposta dels quals depèn la solució de problemes vius, indica assumptes que cal tractar i que brollen de la vida de cada dia i que cal aclarir, suggereix matèries que poden promoure nous debats i disputacions entre especialistes. Mai no intenta, el Programa, esdevenir l'índex temàtic d'una disciplina concreta ni el manifest d'una àrea qualsevol de coneixement, ans el contrari: cadascuna de les ponències ha d'esdevenir una àgora oberta a tots els corrents, a totes les tendències, a totes les especialitats, com si fos la font que no cessa, d'on brollin explicacions i informacions generals.

La revista "Treballs de la Societat Catalana de Geografia" sempre ha propiciat la participació de tots. Durant gairebé sis anys, ha mantingut les pàgines obertes a tots els que tenen coses a dir: professors universitaris, estudiants, tècnics de l'administració, visitants de procedències diverses, dirigents polítics, ordenadors del territori, etc. Aquesta actitud oberta és la raó de ser de la Societat Catalana de Geografia i, per tant, de la seva revista.

Aquest número 23, a punt de cloure ja el volum cinquè, és un exemple del que s'acaba de dir. Junt amb les "Notes" que donen fe de les activitats normals de la Societat i de les que fan referència al Primer Congrés Català de Geografia del mes de març de l'any

vinent, s'insereix un conjunt d'articles que són reflex, també, de l'activitat de la Societat i dels seus membres.

Els articles de Conxa Aguirre sobre diversos aspectes del fet metropolità, de Lourdes Beneria i de Sarah Whatmore sobre la geografia del gènere en relació a l'economia i als estudis de localització, d'Anna Cots sobre la qüestió tan viva de la remodelació del Port Vell, i de Joan Tort sobre caires concrets de la figura de Pau Vila, en el desè aniversari de la seva mort, són, tots ells, transcripció de sengles conferències pronunciades durant el curs 1989-1990 a la Societat Catalana de Geografia i d'estudis recents. El de Lluís Cassas, que tracta d'un problema molt viu que torna a ésser actual, com és el de les relacions entre Barcelona, la seva àrea i el conjunt de Catalunya és un extracte de la conferència inaugural del curs 1990-1991 a l'Institut d'Estudis Catalans.

El contingut dels articles i la forma en que són tractats els problemes que s'hi exposen, fan que es pugui considerar aquest número 23 de la revista com un exemple més de l'afany que mou la Societat Catalana de Geografia, d'entroncament amb els corrents actuals i amb les qüestions que preocupen la comunitat científica i el conjunt de la col·lectivitat.

LL.C. i S.